

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի
խորհրդի 26/03/2019թ թիվ 12-Լ որոշմամբ
Փոփոխված է
28/04/2020թ թիվ 11-Լ որոշմամբ
29/09/2020թ թիվ 35-Լ որոշմամբ
29/01/2021թ թիվ 2-Լ որոշմամբ
24/02/2021թ թիվ 9-Լ որոշմամբ
30/06/2021թ թիվ 21-Լ որոշմամբ
31/08/2021թ թիվ 31-Լ որոշմամբ
27/07/2021թ թիվ 24-Լ որոշմամբ
29/11/2022թ թիվ 34-Լ որոշմամբ

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է
ՀՀ կենտրոնական բանկում
«-» -----ի 2023թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ
Մարտին Գալստյան

Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի
խորհրդի նախագահ

Արմեն Աբրահամյան
Նուրբեկ Երիցյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-002

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ
(ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈՅԻ ԵՎ ՎԵՐՋԻՆԻՍ ԱՆԴԱՄ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ)

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոններով սահմանվում են Բյուրոյի և Ապահովագրողների միջև «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) և ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմանների համաձայն վճարված ապահովագրական հատուցումներով պայմանավորված փոխադարձ հաշվարկների (այսուհետ՝ փոխհաշվարկ) իրականացման կարգը, ժամկետները և վեճերի լուծման կարգը:

2. Սույն կանոններով Ապահովագրողի՝ ներառյալ ԴՍԱ-ի և ՀՊԱ-ի համար սահմանված դրույթները տարածվում են նաև Բյուրոյի վրա:

ԳԼՈՒԽ 2

ՀԱՍԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

3. Սույն կանոններում կիրառվող հասկացություններն ունեն ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններով նախատեսված նշանակությունը: ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններով չնախատեսված հետևյալ հասկացությունները սույն կանոններում օգտագործվում են հետևյալ իմաստով՝

1) **Փոխհաշվարկի ենթակա դեպք՝** դեպք, որի ժամանակ սկիզբ է առնում ՀՊԱ-ի պարտավորությունը փոխհատուցելու ԴՍԱ-ին,

2) **Փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցում՝** ԴՍԱ-ի կողմից տվյալ հատուցման գծով տուժողին փաստացի վճարված 0-ից բարձր ապահովագրական հատուցման գումար,

3) **Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջ՝** փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցման հիման վրա սույն կանոններով նախատեսված կարգով հաշվարկված գումար, որի չափով ԴՍԱ-ն տվյալ հատուցման գծով պահանջ է ձեռքբերում ՀՊԱ-ի նկատմամբ:

ԳԼՈՒԽ 3

ՓՈՒՏԱՇՎԱՐԿԻ ԵՆԹԱԿԱ ԴԵՊՔԵՐԸ ԵՎ ՓՈՒՏԱՇՎԱՐԿԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԴՊԱՆՋՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

4. Սույն կանոնների համաձայն ԴՍԱ-ն ՀՊԱ-ի նկատմամբ պահանջի իրավունք է ձեռքբերում հետևյալ բոլոր պայմանների (բացառությամբ 4-րդ ենթակետի) միաժամանակյա առկայության դեպքում՝ ամենավերջում ապահովված պայմանի ապահովման ամսվա փոխհաշվարկների գործընթացում (փոխհաշվարկի ենթակա դեպքեր).

1) ԴՍԱ-ն ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններով սահմանված կարգով ՀՊԱ-ի անունից կամ համապարտության կարգով տուժողին կամ նրա իրավահաջորդին փաստացի հատուցել է տուժողին պատճառված վնասները, և հատուցման գումարը տուժողին կամ Օրենքի կամ ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմանների համաձայն երրորդ անձին փաստացի վճարված լինելու մասին տեղեկատվությունը պատշաճ արտացոլված է Միասնական տեղեկատվական համակարգում: **Ընդ որում, սույն կետով նախատեսված փաստացի հատուցումը և Միասնական տեղեկատվական համակարգում դրա մասին տեղեկատվության պատշաճ արտացոլումը պետք է կատարված լինի ԴՍԱ-ի կողմից**

համապատասխան փոխհաշվարկի պահանջը ներկայացվելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան երեք ամսվա ընթացքում:

(*Կարմիր գունավորմամբ նշված կարգավորումն մեջ է մտնում ապահովագրական հատուցման գումարը տուժողի տրամադրած լիազորագրի հիման վրա երրորդ անձի կողմից ստանալու հնարավորությունը նախատեսող կարգավորումն ուժի մեջ մտնելու պահից, և որը տարածվում է միայն այդ կարգավորումն ուժի մեջ մտնելուց հետո ներկայացված փոխհաշվարկի պահանջների վրա:)

2) ԴՍԱ-ն սույն կանոններով սահմանված պահանջների պահպանմամբ է ներկայացրել իր պահանջը ՀՊԱ-ին:

3) Ներկայացված պահանջի հետ կապված՝ ՀՊԱ-ն սույն կանոններով սահմանված ժամկետներում և հիմքերով չի ներկայացրել իր անհամաձայնությունը կամ ներկայացնելուց հետո սույն կանոնների համաձայն պահանջը համաձայնեցվել է՝ ներառյալ Բյուրոյի կողմից տրված պարզաբանման միջոցով:

4) Առկա չեն փոխհաշվարկի ճշգրտման՝ սույն կանոններով սահմանված հիմքերը:

5. Սույն կանոններով ՀՊԱ-ի նկատմամբ ԴՍԱ-ի՝ փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի չափը յուրաքանչյուր հատուցման գծով հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

Բանաձևը	Բանաձևում կատարված նշանակումները	Նշանակումների բացատրությունը	
$\Phi\mathcal{N} = \Phi\mathcal{V} / U_p * U_{\text{ՀՊԱ}} * 1.03$	ՓՊ	Փոխհաշվարկի հետ կապված ՀՊԱ-ի նկատմամբ պահանջի չափն է՝ տվյալ հատուցման գծով	
	ՓՎ	Գույքին պատճառված վնասների դեպքում	Փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցման չափն է՝ վերահաշվարկված սույն կանոնների հավելված 1-ով նախատեսված միջինացման մեթոդաբանությամբ: Ընդ որում, փոխադարձ հաշվարկներում միևնույն ապահովագրական պատահարի հետ կապված միևնույն տուժողի միևնույն գույքին պատճառված վնասի հատուցման գծով վճարված հատուցման գումարը կարող է մասնակցել մեկ անգամ՝ առաջին անգամ միանվագ

		<p>մեկանգամյա վճարման չափով՝ անկախ հետագայում դատական ակտի, ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշման հիման վրա կամ այլ ցանկացած հիմքով լրացուցիչ վճարում կատարելու հանգամանքից, բացառությամբ այն լրացուցիչ վճարումներից, որոնք, սույն կանոնների համաձայն, հիմք են փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ճշգրտման համար: (փոփ. է 30/06/2021թ թիվ 21-Լ)</p>
	<p>Անձնական վնասների դեպքում</p>	<p>Փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցման չափն է</p>
<p>Մ_բ</p>		<p>Տուժողին պատճառված վնասում տուժողից բացի մեղավոր անձանց քանակն է, պատահարում տուժողից բացի մեղավոր անձանց բացակայության դեպքում (եթե դա հատուցման մերժման հիմք չի հանդիսանում)՝ պատահարում ներգրավված բոլոր ավտոտրանսպորտային միջոցների քանակը</p>
<p>Մ_{ՀՊԱ}</p>		<p>ՀՊԱ-ի կողմից կնքված և պատահարի պահին գործող ԱՊՊԱ պայմանագրում նշված և պատահարում ներգրավված այն ավտոտրանսպորտային միջոցների քանակն է, որոնց վարորդները մեղավոր են ճանաչվել տուժողին պատճառված վնասում, իսկ պատահարում տուժողից բացի մեղավոր անձանց բացակայության</p>

		<p>դեպքում (եթե դա հատուցման մերժման հիմք չի հանդիսանում)՝ ՀՊԱ-ի կողմից կնքված և պատահարի պահին գործող ԱՊՊԱ պայմանագրում նշված և պատահարում ներգրավված բոլոր ավտոտրանսպորտային միջոցների քանակը</p>
	<p>1.03</p>	<p>Գործակից է, որը նախատեսված է ԴՍԱ-ի կողմից տուժողին հատուցված գումարի 3%-ի չափով ԴՍԱ-ի գործավարման ծախսերի փոխհատուցման նպատակով</p>

ԳԼՈՒԽ 4

ՓՈԽՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՄԱՆ ԵՎ ՓՈԽՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ, ԴՐԱՆՑ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԱՆՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ

6. Փոխհաշվարկների գործընթացի փուլերն են՝

1) **Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ներկայացում.** փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ներկայացում է համարվում ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմաններով սահմանված կարգով ապահովագրական հատուցումը վճարելու (մերժելու) վերաբերյալ փաթեթի ծանուցումը ԴՍԱ-ից ՀՊԱ-ին, ընդ որում, միևնույն հատուցման գործընթացում մեկից ավելի անգամ փաթեթ ծանուցվելու դեպքում փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ներկայացում է համարվում տվյալ ՀՊԱ-ի կողմից ստացված վերջին ծանուցումը: Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջը ենթակա է ներկայացման տվյալ տեսակի վնասի հատուցման համար ներկայացման ենթակա բոլոր փաստաթղթերն ամբողջական և պատշաճ կերպով ԴՍԱ-ի կողմից ստացվելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան երեք ամսվա ընթացքում, (լրաց. է 31/08/2021թ թիվ 31-Լ, փոփ" է 29/11/22 թիվ 34-Լ)

2) **Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի համաձայնեցում.** այս փուլում սույն կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված պահանջն ստացած ՀՊԱ-ները ներկայացնում են փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի վերաբերյալ իրենց համաձայնությունները կամ անհամաձայնությունները, ինչպես նաև առկա անհամաձայնությունների վերաբերյալ Բյուրոյի կողմից տրվում են պարզաբանումներ՝ սույն կանոնների Հավելված 2-ի Հոսքագիր 1-ով նախատեսված կարգով, ժամկետներում և հարցերի շրջանակներում,

3) **Փոխհաշվարկի ակտի ստացում.** յուրաքանչյուր ամսվա համար փոխհաշվարկի ակտերը (համաձայն Հավելված 3.1-ի) ինքնաշխատ ձևավորվում են ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգում՝ սույն կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն՝ համաձայնեցված փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջների հիման վրա և յուրաքանչյուր Ապահովագրողի համար իր մասով հասանելի է լինում ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգում սույն կանոնների համաձայն տվյալ ամսվա համար պատահական թվի ընտրության և ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգում մուտքագրման պահից: Սույն ենթակետի համաձայն

ձևավորված փոխադարձ հաշվարկի ակտերն ինքնաշխատ համարվում են հաստատված ակտի կողմերի կողմից՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որևէ Ապահովագրողի մոտ առկա են համապատասխան հիմքեր կամ կասկածներ առ այն, որ ակտում արտացոլված տեղեկատվությունը չի համապատասխանում սույն կանոններով նախատեսված կարգով ներկայացված փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջների ամփոփ պատկերին կամ տեխնիկական պատճառներով ճիշտ չի արտացոլում ամբողջական արդյունքը: Նման դեպքերում համապատասխան ուսումնասիրությունները և պարզաբանումները տրամադրվում են Բյուրոյի կողմից եռօրյա ժամկետում՝ Միասնական տեղեկատվական համակարգը սպասարկող կազմակերպության կողմից ստացված պարզաբանումների հիման վրա, (փոփ. և լրաց. է 29/09/2020թ թիվ 35-Լ)

4) **Փոխհաշվարկի վճարում.** այս փուլում սույն կետի 3-րդ ենթակետի համաձայն ստացված փոխադարձ հաշվարկների ակտերի հիման վրա համապատասխան գումարները համապատասխան կողմերի կողմից վճարվում են մինչև այդ ակտերի ստացման ամսվա 10-րդ աշխատանքային օրը,

5) **Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ճշգրտում.** փոխհաշվարկի գործընթացում նախկինում ներառված և փոխհաշվարկի ակտում արտացոլված փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջները կարող են ճշգրտվել սույն կանոնների Հավելված 2-ի Հոսքագիր 2-ով նախատեսված կարգով և ժամկետներում տվյալ փոխհաշվարկի ակտին կից ճշգրտման ակտ (սույն կանոնների Հավելված 4-ով Բյուրոյի գործադիր տնօրենի հրամանով սահմանված օրինակելի ձևերին, իսկ տվյալ իրավիճակի համար այդ ձևերից որևէ մեկը կիրառելի չլինելու դեպքում՝ Բյուրոյի հետ համաձայնեցված ձևին համապատասխան) կազմելու միջոցով՝ չեղարկելով համապատասխան պահանջի գծով իրականացված փոխհաշվարկը և կարգավորելով փոխհաշվարկի հետ կապված նոր պահանջի ներկայացման պայմանները (նման պահանջի հիմքերի առկայության դեպքում): Փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ճշգրտման դեպքում նոր պահանջը ներկայացվում է ընդհանուր կարգով: Ընդ որում, փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջների ճշգրտում կարող է իրականացվել հետևյալ դեպքերում՝

ա. Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կամ դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած ակտով փոփոխվել է տվյալ պատահարում մեղավոր անձանց շրջանակը կամ նրանց մեղավորության աստիճանը,

բ. օրինական ուժի մեջ է մտել դատական ակտ, որով հաստատված հանգամանքները հիմք են ԱՊՊԱ ընդհանուր պայմանների համաձայն հատուցում վճարելու վերաբերյալ դիմումը մերժելու կամ հատուցման գումարը նվազեցնելու համար,

գ. օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով հաստատվել է, կամ ի հայտ են եկել հանգամանքներ, որոնք հաստատում են, որ ՀՊԱ է հանդիսանում այլ անձ, (լրաց. է 31/08/2021թ թիվ 31-Լ)

դ. օրենսդրությամբ սահմանված իրավասու մարմինների կողմից հաստատվել է, որ փոխադարձ հաշվարկների համար ներկայացված գործերում առկա են կեղծ տեղեկություններ, որոնք հիմք են նախկինում կայացված՝ ապահովագրական հատուցումը վճարելու (մասնակի վճարելու, մերժելու) որոշումները վերանայելու համար,

ե. փոխհաշվարկի ակտում ներառված փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջը ենթակա է ճշգրտման օրինական ուժի մեջ մտած դատական ակտով,

զ. ֆինանսական համակարգի հաշտարարի կողմից պահանջի քննության ընթացքում նշանակված պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության

արդյունքներով փոփոխվել է տվյալ պատահարում մեղավոր անձանց շրջանակը կամ նրանց մեղավորության աստիճանը, որի հիմքով կողմերը հաշտվել են՝ կնքելով հաշտության համաձայնություն, ընդ որում, սույն պարբերության հիման վրա փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջների ճշգրտում կարող է իրականացվել միայն ԴՍԱ-ի և բոլոր ՀՊԱ-ների միջև փոխադարձ համաձայնության առկայության դեպքում: (լրաց. է 30/06/2021թ թիվ 21-Լ)

6) **Ճշգրտման ակտով ԴՍԱ-ի կողմից ՀՊԱ-ին գումարի վերադարձ.** այս փուլում սույն կետի 5-րդ ենթակետի համաձայն ստացված ճշգրտման ակտի հիման վրա ԴՍԱ-ն ՀՊԱ-ին է վերադարձնում չեղարկված փոխհաշվարկի ակտի հիման վրա իր կողմից ստացված գումարները՝ ճշգրտման ակտի ստացման օրվանից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում,

7) (ուժը կորցրել է Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի խորհրդի 31/08/2021թ թիվ 31-Լ որոշմամբ):

7. Ապահովագրողները փոխհաշվարկների գործընթացում իրավունք չունեն սույն կանոններով չսահմանված և (կամ) սույն կանոններով չնախատեսված ժամկետներում որևէ գործողություններ իրականացնել: Այդպիսի գործողությունները փոխհաշվարկների գործընթացում որևէ հետևանքներ չեն առաջացնում՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխհաշվարկի որևէ գործընթացի ճշգրտում իրականացվում է փոխհաշվարկի բոլոր կողմերի համաձայնությամբ:

8. Փոխհաշվարկի ենթակա դեպքով ԴՍԱ-ն կրում է Օրենքով և Բյուրոյի կանոններով սահմանված կարգով՝ ապահովագրական հատուցումը պատշաճ վճարելու հետ կապված պահանջների և ընթացակարգերի պահպանման և սույն կանոններով սահմանված պահանջների պահպանման համար պատասխանատվությունը. այդ թվում՝ առաջացած դատական ծախսերի մասով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դատական ծախսերն առաջացել են ճշգրտված ՀՊԱ-ի կողմից ԱՊՊԱ պայմանագրերի (վկայագրերի) կնքման և/կամ վաղաժամկետ դադարեցման գործընթացում թույլ տրված սխալների (վրիպակների) արդյունքում, որի դեպքում դատական ծախսերը կրում է ճշգրտված ՀՊԱ-ն:

ԳԼՈՒԽ 5

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ ԿԱՐԳԸ, ՓՈԽՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ, ՏՈՒՅԺԵՐԸ ԵՎ ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐԸ

9. Ապահովագրողների միջև փոխհաշվարկների գործընթացում տեղ գտած անհամաձայնությունները լուծվում են սույն կանոնների 6-րդ կետի 2)-րդ ենթակետում նկարագրված փոխհաշվարկի փուլում՝ Հավելված 2-ում նկարագրված կարգով և ժամկետում՝ Բյուրոյի գործադիր տնօրենի կողմից տրամադրված պարզաբանող եզրակացության հիման վրա: Ընդ որում՝ Բյուրոյի գործադիր տնօրենի պարզաբանող եզրակացությունն Ապահովագրողների համար համարվում է վերջնական հիմք համապատասխան փոխհաշվարկի իրականացման համար:

10. Բյուրոյի գործադիր տնօրենի կողմից տրված պարզաբանող եզրակացության՝ դատական կարգով բողոքարկումը չի կասեցնում սույն կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում համապատասխան փոխհաշվարկների իրականացումը:

11. Սույն կանոններով նախատեսված վճարման ժամկետները կետանցելու դեպքում ՀՊԱ-ն պարտավոր է ԴՍԱ-ի պահանջով վերջինին վճարել տույժեր յուրաքանչյուր

Կետանցված օրվա համար փոխադարձ հաշվարկների ակտով նախատեսված վճարման
ենթակա գումարի 1 տոկոսի չափով:

Հավելված 1

«Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի և վերջինիս անդամ ապահովագրական ընկերությունների միջև ապահովագրական հատուցումների գծով փոխադարձ հաշվարկների իրականացման» կանոնների

ՄԵԹՈՂԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԳՈՒՅՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԳՈՒՄԱՐԻ ՄԻՋԻՆԱՑՄԱՆ

1. Բյուրոն Ապահովագրողների միջև փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջները հաշվարկելու նպատակով ԱՊՊԱ պատահարի հետևանքով տուժողների կամ նրանց իրավահաջորդների գույքին պատճառված վնասների գծով փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցումը միջինացնում է հետևյալ ընթացակարգով՝

1) Նախորդ ամսվա ընթացքում բոլոր Ապահովագրողների կողմից գույքին պատճառված վնասների գծով փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցումները մեկ միասնական ցանկում (այսուհետ՝ Ցանկ) դասավորվում և համարակալվում են՝ ըստ աճման կարգի: Միննայն գումարի հատուցումները դասավորվում են պատահական հերթականությամբ,

2) Սույն հավելվածի 8)-րդ կետով սահմանված կարգով պատահականության սկզբունքով ընտրվում է 1-ից 99 ներառյալ (R) թիվ,

3) R-ի արժեքից կախված՝ սույն կետի 1)-ին ենթակետով սահմանված կարգով դասավորված բոլոր հատուցումները խմբավորվում են հետևյալ 3 կամ 4 խմբերում.

ա. Եթե $R \leq 25$ (դեպք 1), ապա հատուցումները բաժանվում են չորս միջակայքի, որտեղ առաջին միջակայքում ընկնում են Ցանկի 1-ից $N_{մին}$ -ը ներառյալ տողերում տեղաբաշխված հատուցումների չափերին համարժեք բոլոր հատուցման գումարները, երկրորդ միջակայքում ընկնում են Ցանկի $N_{մին}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը գերազանցող, սակայն $N_{մաքս}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը չգերազանցող բոլոր հատուցման գումարները, երրորդ միջակայքում ընկնում են Ցանկի $N_{մաքս}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը գերազանցող, սակայն $N_{ամբողջ}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը չգերազանցող բոլոր հատուցման գումարները, և չորրորդ միջակայքում ընկնում են Ցանկի $N_{ամբողջ}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը գերազանցող բոլոր հատուցման գումարները (եթե այդպիսիք կան): Ընդ որում, սույն պարբերության իմաստով՝

$N_{մին} = [N_{ամբողջ} \times R/100]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{մաքս} = [N_{ամբողջ} \times (100-R)/100]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{ամբողջ} = [N_{ընդհանուր} \times (0.96 + (0.04 \times R/100))]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{ընդհանուր}$ - ը հատուցումների ընդհանուր քանակն է,

բ. Եթե $26 \leq R \leq 75$ (դեպք 2), ապա հատուցումները բաժանվում են երեք միջակայքի, որտեղ առաջին միջակայքում ընկնում են Ցանկի 1-ից $N_{միջ}$ -ը ներառյալ տողերում տեղաբաշխված հատուցումների չափերին համարժեք բոլոր հատուցման գումարները, երկրորդ միջակայքում ընկնում են Ցանկի $N_{միջ}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը գերազանցող, սակայն $N_{ամբողջ}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը չգերազանցող բոլոր հատուցման գումարները և երրորդ միջակայքում ընկնում են Ցանկի $N_{ամբողջ}$ տողում տեղաբաշխված հատուցման չափը գերազանցող բոլոր

հատուցման գումարները (եթե այդպիսիք կան): Ընդ որում, սույն պարբերության իմաստով՝

$N_{միջ} = [N_{ամբողջ} \times R/100]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{ամբողջ} = [N_{ընդհանուր} \times (0.96 + (0.04 \times R/100))]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{ընդհանուր}$ - ը հատուցումների ընդհանուր քանակն է,

գ. Եթե $76 \leq R \leq 99$ (դեպք 3), ապա հատուցումները բաժանվում են չորս միջակայքի սույն ենթակետի «ա» պարբերությամբ սահմանված կարգով՝ տարբերությամբ, որ $N_{միջ}$ -ը և $N_{մաքս}$ -ը հաշվարկվում են հետևյալ բանաձևերի հիման վրա՝

$N_{միջ} = [N_{ամբողջ} \times (100-R)/100]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը),

$N_{մաքս} = [N_{ամբողջ} \times R/100]$ (վերցվում է ստացված թվի ամբողջ մասը):

4) Համապատասխան միջակայքերն ընտրելուց հետո Ֆանկի յուրաքանչյուր միջակայքի համար հաշվարկվում է տվյալ միջակայքի՝ փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցման միջին չափը (միջակայքի միջին)՝ միջակայքում ընդգրկված՝ փոխհաշվարկի հիմքում ընկած հատուցումների հանրագումարը բաժանելով դրանց թվաքանակի վրա,

5) սույն կետի համաձայն հաշվարկված միջակայքի միջինը փոխհաշվարկներում որպես միջին կիրառվում է տվյալ միջակայքում ընդգրկված փոխհաշվարկի հիմքում ընկած բոլոր հատուցումների նկատմամբ:

8) Սույն հավելվածում նշված (R) պատահական թիվն ընտրվում է սույն կանոնների փոխհաշվարկի ամսվան հաջորդող ամսվա առաջին աշխատանքային օրը՝ ժամը 17:00-ին՝ Բյուրոյի գրասենյակում www.random.org ինտերնետային կայքի միջոցով պատահականության սկզբունքով ստացվող 1-ից 99 ներառյալ միջակայքի թվերից: Նշված գործողությունն իրականացվում է Բյուրոյի գործադիր տնօրենի (կամ գործադիր տնօրենի կողմից լիազորված Բյուրոյի այլ ներկայացուցչի) և, ցանկության դեպքում, Ապահովագրողների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ (ներկայությամբ), ընդ որում Ապահովագրողների ոչ մի ներկայացուցչի չներկայանալու դեպքում նշված գործողությանը պարտադիր մասնակցում են Բյուրոյի նվազագույնը 3 աշխատակիցներ: Թվի ընտրության ավարտից հետո ընտրված թիվն ու ընտրության ամսաթիվն արտացոլող ինտերնետային էջը տպագրվում և ստորագրվում է ներկաների կողմից: Սույն ենթակետով նախատեսված ինտերնետային կայքի չաշխատելու դեպքում համապատասխան թիվն ընտրվում է ներկաների կողմից որոշված նմանատիպ այլ ինտերնետային կայքի կամ վիճակահանության միջոցով, որի արդյունքները նույնպես արձանագրվում և ստորագրվում են ներկաների կողմից: (փոփ. է 24/02/2021թ թիվ 9-Լ)

Հավելված 2

**«Հայաստանի Ավտոապահովագրողների Բյուրոյի և վերջինիս անդամ
ապահովագրական ընկերությունների միջև ապահովագրական հատուցումների գծով
փոխադարձ հաշվարկների իրականացման» կանոնների**

Ընդամենը բոլոր միջակայքերով									
Պահանջի նկատմամբ հաշվարկված գործավարման ծախսերը (<< դրամ)									
Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի ընդհանուր պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<< դրամ)									
Խումբ 2. Անձնական վնասների գծով հատուցումների փոխհաշվարկի խումբ		ԴՍԱ-ի կողմից հատուցված գումար (<< դրամ)						Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<< դրամ)	
		1						2	
		1 Մ _բ	2 Մ _բ	3 Մ _բ	...	n Մ _բ			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ (ԴՍԱ-ի պահանջները ՀՊԱ-ի նկատմամբ)									
ԴՍԱ՝ Բ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՀՊԱ՝ Ա ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ									
Բ ընկերության անվանում									
Հաշվետու ժամանակահատված (տարի/ամիս)									
ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ ԽՄԲԵՐԸ									
Խումբ 1. Գույքին պատճառված վնասների գծով հատուցումների փոխհաշվարկների խումբ									

Տվյալ ամսվա համար սահմանված միջակայքեր (<< դրամ)		Տվյալ միջակայքում ԴՍԱ կողմից ՀՊԱ անունից փաստացի վճարված ապահովագրական հատուցումների չափը (<< դրամ)	Միջակայքի համար սահմանված միջին (<< դրամ)	Յուրաքանչյուր միջակայքում ԴՍԱ-ի կողմից հատուցումների քանակ					Տվյալ միջակայքի համար ԴՍԱ-ի պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ հատուցումների գծով (<< դրամ)
Նվազագույն գումարի չափ	Առավելագույն գումարի չափ	2	3	1 Մ_բ	2 Մ_բ	3 Մ_բ	...	n Մ_բ	5
Ընդամենը բոլոր միջակայքերով									
Պահանջի նկատմամբ հաշվարկված գործավարման ծախսերը (<< դրամ)									
Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի ընդհանուր պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<< դրամ)									
Խումբ 2. Անձնական վնասների գծով հատուցման պարտավորությամբ հատուցումների խումբ				ԴՍԱ-ի կողմից հատուցված գումար (<< դրամ)					Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<< դրամ)

	1					2
	1 Մ_p	2 Մ_p	3 Մ_p	...	n Մ_p	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ (ԴՄԱ-ի պահանջները ՀՊԱ-ի նկատմամբ)						
ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ ՎՃԱՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ						
Բ ընկերությունը վճարում է Ա ընկերությանը			<< դրամ			
Ա ընկերությունը վճարում է Բ ընկերությանը			<< դրամ			

Սույն ակտը կազմված է երկու օրինակից, ակտի կողմ համարվող յուրաքանչյուր ընկերության համար մեկական օրինակով:

Ա ընկերության անունից			Բ ընկերության անունից		
(անունը և ազգանունը, պաշտոնը)	(ա.ա.տ.)	(ա.ա.տ.)	(անունը և ազգանունը, պաշտոնը)	(ա.ա.տ.)	(ա.ա.տ.)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3.2 ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱԿՏԻ ԼՐԱՑՄԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳ

Ակտի՝ լրացման ենթակա դաշտի անվանումը	Տվյալ դաշտում լրացվող տեղեկատվության բովանդակությունը
Ա ընկերության անվանում	այն ապահովագրողի անվանումը, որը տվյալ ապահովագրական հատուցման գծով հանդիսացել է ԴՍԱ
Հաշվետու ժամանակահատված (տարի/ամիս)	հաշվետու տարին և ամիսը՝ ամիս/տարի ֆորմատով և հաջորդականությամբ
Խումբ 1. Գույքին պատճառված վնասների գծով հատուցումների փոխհաշվարկների խումբ	
Տվյալ ամսվա համար սահմանված միջակայքեր (ՀՀ դրամ)	հաշվետու ժամանակահատվածի համար սույն կանոնների Հավելված 1-ով սահմանված կարգով որոշված գույքային վնասների գծով հատուցումների գումարների միջակայքերի համապատասխանաբար առավելագույն և նվազագույն սահմանները
Տվյալ միջակայքում ԴՍԱ-ի կողմից ՀՊԱ-ի անունից փաստացի վճարված ապահովագրական հատուցումների չափը (ՀՀ դրամ)	յուրաքանչյուր միջակայքի շրջանակներում համապատասխան ԴՍԱ-ի (Ա կամ Բ ընկերություն) կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում գույքին պատճառված վնասների գծով ՀՊԱ-ի (Բ կամ Ա ընկերություն) անունից փաստացի վճարված հատուցումների չափը
Միջակայքի համար սահմանված միջին (ՀՀ դրամ)	հաշվետու ժամանակահատվածի համար համապատասխան միջակայքում ընկնող ապահովագրական հատուցումների համար սույն կանոնների Հավելված 1-ով սահմանված կարգով որոշված ապահովագրական հատուցման միջինացված գումարը
Յուրաքանչյուր միջակայքում ԴՍԱ-ի կողմից հատուցումների քանակ	յուրաքանչյուր միջակայքի շրջանակներում համապատասխան ԴՍԱ-ի (Ա կամ Բ ընկերություն) կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում գույքին պատճառված վնասների գծով

	<p>փաստացի վճարված հատուցումների քանակը՝ ըստ Մ_բ-ի, որոնց գծով ԴՍԱ-ն սույն կանոնների համաձայն պահանջի իրավունք է ձեռք բերել ՀՊԱ-ի (Բ կամ Ա ընկերություն) նկատմամբ: Ընդ որում, տվյալ պատահարում մեկից ավելի Մ_{ՀՊԱ} լինելու դեպքում յուրաքանչյուր Մ_{ՀՊԱ}-ի գծով հատուցումների հաշվարկը և սույն սյունակում արտացոլումն իրականացվում է առանձին: Ընդ որում, փոխադարձ հաշվարկներում միևնույն ապահովագրական պատահարի հետ կապված միևնույն տուժողի միևնույն գույքին վճարված հատուցման գումարը կարող է մասնակցել մեկ անգամ՝ միանվագ մեկանգամյա վճարման չափով՝ անկախ հետագայում դատական ակտի, ֆինանսական համակարգի հաշտարարի որոշման հիման վրա կամ այլ հիմքով լրացուցիչ վճարում կատարելու հանգամանքից, բացառությամբ այն լրացուցիչ վճարումներից, որոնք, համաձայն սույն կանոնների, հիմք են փոխհաշվարկի հետ կապված պահանջի ճշգրտման համար: (փոփ. է 30/06/2021թ թիվ 21-Լ)</p>
<p align="center">Տվյալ միջակայքի համար ԴՍԱ-ի պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ՝ հատուցումների գծով (ՀՀ դրամ)</p>	<p>յուրաքանչյուր միջակայքի համար ԴՍԱ-ի ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է տվյալ միջակայքի համար սահմանված միջինը այդ միջակայքում ԴՍԱ-ի կողմից հատուցումների քանակներով բազմապատկելու և համապատասխան Մ_բ-ների քանակի վրա բաժանելու միջոցով</p>
<p align="center">Ընդամենը բոլոր միջակայքերով</p>	<p>2-րդ սյունակում լրացվում է ԴՍԱ-ի (Ա կամ Բ ընկերություն) կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում գույքին պատճառված վնասների գծով ՀՊԱ-ի (Բ կամ Ա ընկերություն) անունից փաստացի վճարված բոլոր հատուցումների չափը, որը</p>

	<p>հաշվարկվում է բոլոր միջակայքերում նշված՝ տվյալ ընկերության կողմից մյուս ընկերության անունից փաստացի վճարված ապահովագրական հատուցումների չափերն իրար գումարելու միջոցով</p>
	<p>5-րդ սյունակում լրացվում է գույքին պատճառված վնասների գծով հատուցումների վճարման հիման վրա ԴՍԱ-ի մոտ առաջացած ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է բոլոր միջակայքերում նշված՝ հատուցումների գծով մյուս ընկերության նկատմամբ տվյալ ընկերության պահանջի չափերն իրար գումարելու միջոցով</p>
<p>Պահանջի նկատմամբ հաշվարկված գործավարման ծախսերը (<i>ՀՀ դրամ</i>)</p>	<p>գույքին պատճառված վնասների հատուցման կարգավորման նպատակով կատարված գործավարման ծախսերի գծով ԴՍԱ-ի մոտ առաջացած ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է տվյալ խմբի համար «Ընդամենը բոլոր միջակայքերով» տողի 5-րդ սյունակում լրացված թիվը 0,03 գործակցով բազմապատկելու միջոցով</p>
<p>Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի ընդհանուր պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<i>ՀՀ դրամ</i>)</p>	<p>գույքին պատճառված վնասների հատուցման գծով ԴՍԱ-ի մոտ առաջացած ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է տվյալ խմբի համար «Ընդամենը բոլոր միջակայքերով» տողի 5-րդ սյունակում և «Պահանջի նկատմամբ հաշվարկված գործավարման ծախսերը» տողում լրացված թվերի գումարման միջոցով</p>
<p>Խումբ 2. Անձնական վնասների գծով հատուցումների փոխհաշվարկի խումբ</p>	
<p>ԴՍԱ-ի կողմից հատուցված գումար (<i>ՀՀ դրամ</i>)</p>	<p>համապատասխան ԴՍԱ-ի (Ա կամ Բ ընկերություն) կողմից հաշվետու ժամանակահատվածում անձնական վնասների գծով փաստացի վճարված</p>

	<p>հատուցումների գումարը՝ ըստ Մք-ի, որոնց գծով ԴՍԱ-ն սույն կանոնների համաձայն պահանջի իրավունք է ձեռք բերել ՀՊԱ-ի (Բ կամ Ա ընկերություն) նկատմամբ: Ընդ որում, տվյալ պատահարում մեկից ավելի ՄՀՊԱ լինելու դեպքում յուրաքանչյուր ՄՀՊԱ-ի գծով հատուցումների հաշվարկը և սույն սյունակում արտացոլումն իրականացվում է առանձին</p>
<p>Տվյալ խմբի համար ԴՍԱ-ի պահանջը ՀՊԱ-ի նկատմամբ (<< դրամ)</p>	<p>անձնական վնասների հատուցման գծով ԴՍԱ-ի մոտ առաջացած ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է ԴՍԱ-ի կողմից հատուցված գումարներն ըստ սյունակների համապատասխան Մք-ների քանակի վրա բաժանելու, և արդյունքները իրար գումարելու և 1.03 գործակցով բազմապատկելու միջոցով</p>
<p>ԸՆԴԱՄԵՆԸ (ԴՍԱ-ի պահանջները ՀՊԱ-ի նկատմամբ)</p>	<p>Հաշվետու ժամանակահատվածում բոլոր տեսակի հատուցումների գծով ԴՍԱ-ի մոտ առաջացած ընդհանուր պահանջը համապատասխան ՀՊԱ-ի նկատմամբ, որը հաշվարկվում է բոլոր խմբերի համար հաշվարկված պահանջների գումարները գումարելու միջոցով</p>
<p>ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՀԱՇՎԱՐԿՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՈՒՄ ՎՃԱՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԳՈՒՄԱՐ</p>	
<p>Բ ընկերությունը վճարում է Ա ընկերությանը</p>	<p>Առաջին և երկրորդ «ԸՆԴԱՄԵՆԸ (ԴՍԱ-ի պահանջները ՀՊԱ-ի նկատմամբ)» դաշտերում նշված գումարների տարբերությունը</p>
<p>Ա ընկերությունը վճարում է Բ ընկերությանը</p>	<p>Երկրորդ և առաջին «ԸՆԴԱՄԵՆԸ (ԴՍԱ-ի պահանջները ՀՊԱ-ի նկատմամբ)» դաշտերում նշված գումարների տարբերությունը</p>
<p>Ա ընկերության անունից</p>	<p>Ա ընկերության անունից հանդես եկող անձի անունը, ազգանունը, ընկերությունում զբաղեցրած պաշտոնը,</p>

	արտահանման ամսաթիվը, ամիսն ու տարին
Բ ընկերության անունից	Բ ընկերության անունից հանդես եկող անձի անունը, ազգանունը, ընկերությունում զբաղեցրած պաշտոնը, արտահանման ամսաթիվը, ամիսն ու տարին
Ակտում լրացման ենթակա տեղեկատվությունը ինքնաշխատ եղանակով ստացվում է ԱՊՊԱ միասնական տեղեկատվական համակարգից:	